

Bruselj, 21. februar 2022
(OR. en)

6298/22

AGRI 55
CODEX 5
FAO 7
SAN 96
VETER 12
SUSTDEV 38
CONUN 37
RELEX 193
WTO 23
FOOD 14
PHYTOSAN 7
ENV 130
CLIMA 68

IZID POSVETOVANJA

Pošiljatelj:	Generalni sekretariat Sveta
Prejemnik:	delegacije
Št. predh. dok.:	6028/22 INIT + ADD 1
Zadeva:	Sklepi o zavezanosti EU ambicioznemu Codexu Alimentariusu, ki bo kos današnjim in jutrišnjim izzivom

V prilogi vam pošiljamo sklepe Sveta o zavezanosti EU ambicioznemu Codexu Alimentariusu, ki bo kos današnjim in jutrišnjim izzivom, ki jih je Svet odobril na seji 21. februarja 2022.

Sklepi Sveta

Zavezanost EU ambicioznemu Codexu Alimentariusu, ki bo kos današnjim in jutrišnjim izzivom

SVET EVROPSKE UNIJE JE –

OB OPOZARJANJU NA:

- Sklepe Sveta z dne 26. maja 2021 o prednostnih nalogah EU za vrh Združenih narodov o prehranskih sistemih leta 2021 (dok. 9335/21);
- Sklepe Sveta z dne 19. oktobra 2020 o strategiji „od vil do vilic“ (dok. 12099/20);
- Sklepe Sveta z dne 23. oktobra 2020 z naslovom „Biotska raznovrstnost – potrebno je nujno ukrepanje“ (dok. 12210/20);
- Sklepe Sveta z dne 17. junija 2019 o ukrepih EU za krepitev na pravilih temelječega multilateralizma (dok. 10341/19);
- Sklepe Sveta z dne 8. julija 2019 o podpori ciljem trajnostnega razvoja po svetu (dok. 10997/19);
- Sklepe Sveta z dne 25. novembra 2019 o četrtem poročilu o napredku glede akcijskega načrta za prehrano (dok. 14457/19);
- Sklepe Sveta z dne 10. decembra 2019 z naslovom „Izgradnja trajnostne Evrope do leta 2030 – dosedanji napredek in naslednji koraki“ (dok. 14835/19) –

STRATEŠKA VLOGA CODEXA ALIMENTARIUSA

1. **POUDARJA** edinstveno in ključno vlogo Codexa Alimentariususa kot Skupnega programa FAO¹/WHO² za prehranske standarde za varovanje zdravja potrošnikov in spodbujanje poštenih praks v trgovini z živili, katerega osrednji upravljavski organ je Komisija Codex Alimentarius;
2. **POZDRAVLJA** pomembne rezultate, ki jih je dosegel Codex Alimentarius, in **V CELOTI PRIZNAVA**, da so standardi za živila, ki temeljijo na soglasju in jih je sprejela Komisija Codex Alimentarius, še vedno pomembni in ključni za ves svet;
3. **POUDARJA** že dolgo uveljavljeno in plodno sodelovanje EU³ z vsemi članicami Komisije Codex Alimentarius, ki je za EU kot eno največjih svetovnih uvoznic in izvoznic živil še vedno pomembno za spodbujanje in krepitev učinkovitega večstranskega sodelovanja, ki temelji na pravilih, ter za olajšanje mednarodne trgovine;
4. **PONOVNO POUDARJA** močno zavezanost EU, ki se opira na svoje obsežno strokovno znanje na področju varnosti hrane in varstva interesov potrošnikov, k nadaljnjemu učinkovitemu prispevanju h Codexu Alimentariusu v vseh njegovih razsežnostih, ob doslednem spoštovanju pravic in obveznosti, ki izhajajo iz pristopa EU h Komisiji Codex Alimentarius leta 2003⁴;
5. **OPOZARJA** na stalno zavezanost EU, tudi v vlogi glavne donatorke v skrbniški sklad FAO/WHO za Codex Alimentarius, k spodbujanju sodelovanja držav v razvoju in držav z gospodarstvom v tranziciji pri dejavnostih Codex Alimentarius; v zvezi s tem **PONOVNO POUDARJA** močno željo EU, da bi s temi državami še naprej izmenjevala svoje strokovno in drugo znanje in izkušnje ter podpirala dejavnosti za krepitev zmogljivosti v njihovih posebnih nacionalnih okvirih, tudi prek programa EU „Boljše usposabljanje za varnejšo hrano“ in programa SPS „Fit For Market“;

¹ Organizacija Združenih narodov za prehrano in kmetijstvo.

² Svetovna zdravstvena organizacija.

³ Uporaba kratice „EU“ v tem dokumentu ne govori o tem, ali gre za pristojnosti EU, za pristojnosti EU in njenih držav članic ali pa za izključne pristojnosti držav članic EU.

⁴ 2003/822/ES: Sklep Sveta z dne 17. novembra 2003 o pristopu Evropske skupnosti h Komisiji Codex Alimentarius (UL L 309, 26.11.2003, str. 14).

USKLADITEV AMBICIJ CODEXA ALIMENTARIUSA S SVETOVNO AGENDO ZA TRAJNOSTNOST

6. PONOVRNO POUDARJA, da je EU v celoti zavezana uresničevanju agende Združenih narodov za trajnostni razvoj do leta 2030, in PONOVRNO POTRJUJE odločenost EU, da bo sodelovala z vsemi svojimi partnerji, da bi pospešila napredek pri vzpostavljanju trajnostnih prehranskih sistemov, ki bodo zagotovili trajno zmogljivost sveta za zagotavljanje varne, hranljive in cenovno dostopne hrane za vse v mejah zmogljivosti našega planeta;
7. v zvezi s tem POZDRAVLJA zagon, ki ga je vrh Združenih narodov o prehranskih sistemih leta 2021 ustvaril za preoblikovanje prehranskih sistemov in doslednejše obravnavanje sistemskih in medsebojno povezanih izzivov, s katerimi se soočajo prehranski sistemi, ter PODPIRA nadaljnje ukrepanje po vrhu s skupnimi ukrepi na vseh ravneh ter okrepljenim sodelovanjem v večstranskih forumih in mednarodnih organih za določanje standardov;
8. IZPOSTAVLJA pričakovanja potrošnikov v zvezi z zdravjem, hrano in prehrano, pri čemer je vedno večji poudarek na približevanju prehranskemu sistemu kot celoti in oblikovanju pravičnejšega svetovnega trga za hrano, ki ustrezno priznava in nagraduje prizadevanja proizvajalcev hrane za trajnostnost;
9. PRIZNAVA razvijajoče se okolje, v katerem deluje Codex Alimentarius, in pomen proaktivnega in pravočasnega odzivanja na aktualna in nastajajoča vprašanja v skladu s strateškim načrtom Codexa Alimentariusa za obdobje 2020–2025;
10. PRIZNAVA pomemben prispevek, ki ga lahko imajo Komisija Codex Alimentarius skupaj s Svetovno organizacijo za zdravje živali (OIE) in Mednarodno konvencijo o varstvu rastlin (IPPC) kot svetovni programi za določanje standardov, ki jih priznava Sporazum Svetovne trgovinske organizacije o uporabi sanitarnih in fitosanitarnih ukrepov, k svetovni agendi za trajnostnost prek znanstvenih in z dokazi podprtih mednarodnih standardov;

11. v zvezi s tem IZPOSTAVLJA zavezo EU, da bo dejavno prispevala k delu Codexa Alimentarius, da bi tako pomagala pri reševanju izzivov, ki jih prinašajo podnebne spremembe, izguba biotske raznovrstnosti, širjenje protimikrobne odpornosti in porast nenalezljivih bolezni, ter POUDARJA močno voljo EU, da skupaj s svojimi partnerji preuči vse pragmatične načine za vključitev vidikov trajnosti v delo Komisije Codexa Alimentarius; v zvezi s tem PRIZNAVA, da je ta pristop popolnoma skladen z zavezami glede trajnosti, ki so jih članice Codexa Alimentarius sprejele v drugih mednarodnih forumih ali večstranskih procesih;
12. POUDARJA ključni pomen krepitve pristopa „eno zdravje“ v zvezi s celotnim prehranskim sistemom, tudi z okrepljenim sodelovanjem med OIE, IPPC in Komisijo Codex Alimentarius, da bi ustrezno upoštevali sistemsko povezavo med zdravjem ljudi, živali in rastlin ter varstvom okolja; v zvezi s tem POZDRAVLJA potekajočo posodobitev strategij FAO in WHO za varnost hrane, ki ustrezno priznavata povezavo med varnostjo hrane in cilji trajnostnega razvoja ter pomen uporabe pristopa „eno zdravje“ v celotnem postopku analize tveganja;
13. POUDARJA, da bi lahko analize in podatki v zvezi z vidiki vzdržnosti, kot sta varstvo okolja in dobrobit živali, koristno dopolnili oceno tveganja, ki jo trenutno izvajajo skupni strokovni odbori FAO/WHO;
14. IZPOSTAVLJA, da bi lahko okrepljena komunikacija in sodelovanje med skupnimi organi FAO/WHO za oceno tveganja in drugimi mednarodnimi ali regionalnimi strokovnimi telesi okrepila znanstveno podlago standardov Codexa Alimentarius;

15. V CELOTI PRIZNAVA pomembno vlogo, ki jo lahko ima Komisija Codex Alimentarius pri spodbujanju novih virov hrane in proizvodnih sistemov, ki lahko prispevajo k prehodu na trajnostne prehranske sisteme, v skladu s ciljem, da se proaktivno obravnavajo nastajajoča vprašanja, kot je določeno v strateškem načrtu Codexa Alimentariususa za obdobje 2020–2025;

DELOVNE METODE IN PRAKSE CODEXA ALIMENTARIUSA, KI BODO KOS DANAŠNJIM IN JUTRIŠNJIM IZZIVOM

16. PONOVRNO POTRJUJE, da EU odločno podpira temeljna načela, na katerih temelji delo Codexa Alimentariususa, vključno z odločanjem na podlagi soglasja, da bi zagotovili učinkovito uporabo in vpliv živilskih standardov, ki jih je sprejela Komisija Codex Alimentarius, po vsem svetu;
17. OPOZARJA, kako pomembno je, da Komisija Codex Alimentarius in njeni pomožni organi v svojem procesu odločanja podpirajo celovit pristop k obvladovanju tveganja, ki ustrezno upošteva vse pomembne vidike in prispeva k razvoju pristopa „eno zdravje“;
18. POUDARJA, da je ohranitev posodobljene znanstvene metodologije za oceno tveganja ključnega pomena za zagotavljanje primarnosti Codexa Alimentariususa pri določanju živilskih standardov; v zvezi s tem IZPOSTAVLJA, da bi bilo treba preučiti inovativne metodologije za oceno tveganja in oceno učinka živilskih standardov, da bi olajšali upoštevanje vseh znanstvenih disciplin, povezanih s prehranskimi sistemi, v okviru dejavnosti določanja standardov Codexa Alimentariususa, ki ustrezajo svojemu namenu;
19. POUDARJA bistveno vlogo Komisije Codex Alimentarius pri spodbujanju usklajevanja vsega dela mednarodnih in medvladnih organizacij pri določanju standardov v zvezi z živili; v zvezi s tem IZPOSTAVLJA pomen zagotavljanja ustrezne uskladitve z delom, ki ga opravljajo zlasti Ekonomska komisija Združenih narodov za Evropo (UNECE), Organizacija za gospodarsko sodelovanje in razvoj (OECD) ter Mednarodna organizacija za standardizacijo (ISO);

20. POUDARJA, da je pomembno zagotoviti, da Komisija Codex Alimentarius v celoti izkoristi potencial svojih pomožnih organov za vključujočo in pregledno pripravo procesa odločanja; v zvezi s tem IZPOSTAVLJA:
- ključno vlogo Izvršnega odbora Codex (CCEXEC) pri izvajanju kritičnega pregleda priporočil, predloženih Komisiji Codex Alimentarius v zvezi s pripravo standardov;
 - ustreznost in pomen dela Odbora Codex za splošna načela (CCGP) pri obravnavi postopkovnih in splošnih zadev, ki mu jih je predložila Komisija Codex Alimentarius, s čimer prispeva k zagotavljanju optimalnih delovnih praks za Codex Alimentarius;
21. PODPIRA izvajanje novih dejavnosti za spremljanje in ocenjevanje uporabe obstoječih standardov Codexa Alimentarius, zlasti v okviru strateškega načrta Codexa Alimentarius za obdobje 2020–2025;
22. POUDARJA, da je treba predloge za novo delo ustrezno oceniti na podlagi meril za določitev prednostnih delovnih nalog, zlasti merila „dovzetnosti za standardizacijo“, da bi zagotovili široko podporo članov;
23. POUDARJA, da bi moral biti glavni cilj soglasno sprejetje standardov Codexa Alimentarius; PRIZNAVA, da Komisija Codex Alimentarius težko ustrezno obravnava primere, ko se mnenja močno razlikujejo zaradi drugih upravičenih dejavnikov in pomislekov⁵, ki jih je treba upoštevati; v zvezi s tem PRIPOROČA, naj si Komisija Codex Alimentarius prizadeva za skupno razumevanje razpoložljivih možnosti, ki bi njenim članom omogočile, da se vzdržijo sprejetja nekega standarda;

⁵ V skladu z zakonodajo EU taki vidiki vključujejo družbene, gospodarske, tradicionalne, etične in okoljske dejavnike ter izvedljivost nadzora (glej Uredbo (ES) št. 178/2002 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 28. januarja 2002 o določitvi splošnih načel in zahtevah živilske zakonodaje, ustanovitvi Evropske agencije za varnost hrane in postopkih, ki zadevajo varnost hrane).

24. PRIZNAVA velika prizadevanja Komisije Codex Alimentarius za zagotovitev kontinuitete njenega dela med pandemijo COVID-19; PODPIRA trenutna razmišljanja o tem, kako v celoti izkoristiti izkušnje, pridobljene med pandemijo COVID-19, tudi v zvezi z novimi delovnimi metodami in ureditvijo srečanj Komisije Codex Alimentarius in njenih pomožnih organov, ter o tem, da je treba razmisliti o ustrezni prilagoditvi postopkov in pravil, ter v zvezi s tem IZPOSTAVLJA zavezo EU, da bo prispevala k nadaljnjim prizadevanjem Codexa Alimentarius, da ostane odporna in prožna organizacija;
25. POUДАРJA, kako pomembno je, da FAO in WHO zagotovita ustrezna upravna in finančna sredstva, po možnosti iz njunih osrednjih proračunov, za dejavnosti skupnih strokovnih teles FAO/WHO, ki podpirajo Codex Alimentarius; v zvezi s tem PONOVRNO POUДАРJA zavezanost EU, da bo prispevala svoje znanje in strokovno znanje na tem področju, tudi z okrepljenim sodelovanjem med Evropsko agencijo za varnost hrane (EFSA) in skupnimi strokovnimi telesi FAO/WHO;

NADALJNJE UČINKOVITO SODELOVANJE EU V ZVEZI S CODEXOM ALIMENTARIUSOM

26. Z ZADOVOLJSTVOM UGOTAVLJA, da so države članice in Evropska komisija v zadnjih dveh desetletjih po pristopu EU h Komisiji Codex Alimentarius leta 2003 razvile trdno in uspešno sodelovanje pri zadevah, povezanih s Codexom, da bi zagotovile ustrezno usklajen prispevek EU k delu Codexa Alimentarius;
27. SPODBUJA države članice in Evropsko komisijo, naj po potrebi preučijo možnosti za povečanje učinkovitosti EU na različnih področjih dela Codexa Alimentarius, vključno s predlaganjem prednostnih tem, pri katerih bi lahko EU prevzela vodilno vlogo, ter oceno različnih možnosti in orodij, ki jih lahko EU uporabi za oblikovanje stališča v zvezi s sprejetjem standardov Codexa Alimentarius, ob hkratnem priznavanju, da imajo lahko drugi člani Codexa različne legitimne regulativne pristope, ki so prilagojeni njihovim nacionalnim ali regionalnim razmeram;

28. POUDARJA, da je pomembno zagotoviti, da države članice in Evropska komisija ustrezno prispevajo k delu strokovnih odborov FAO/WHO, ter da je treba v ta namen zagotoviti ustrezno strokovno znanje in vire;
 29. SPODBUJA okrepljeno sodelovanje med Evropsko agencijo za varnost hrane (EFSA) in sekretariati skupnih strokovnih odborov FAO/WHO, ki podpirajo delo Komisije Codex Alimentarius;
 30. POUDARJA, da je pomembno zagotoviti stalno tesno sodelovanje med EU in drugimi člani koordinacijskega odbora za Codex Alimentarius za Evropo (CCEURO); v zvezi s tem POZDRAVLJA kandidaturo Nemčije za naslednjo koordinatorko CCEURO;
 31. POUDARJA, da je še vedno pomembno, da EU še naprej usklajeno sodeluje z vsemi članicami Komisije Codex Alimentarius, da bi okrepila medsebojno zaupanje in spodbudila tesno sodelovanje; v ta namen SPODBUJA države članice in Evropsko komisijo, naj nadaljujejo in po potrebi okrepijo zadevna prizadevanja.
-